

כ"ט תשרי, תשס"ח
11 אוקטובר, 2007

כללים לכתיבת תסקיר

א. רקע

במסמך זה מנוסחים הכללים לכתיבת תסקיר קצין מבחן לנוער, כפי שגובשו במשך השנה האחרונה.

כתיבת תסקירים בשלב גמר הדין, מהווה חלק נכבד וחשוב בעבודת קצין המבחן, אך עד היום לא היו הבנייה וכללים אחידים לכתיבת התסקיר.

בסעיף 22 בחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) תשל"א-1971, נאמר: "קבע בית המשפט שהקטין ביצע את העבירה, יורה על הגשת תסקיר קצין מבחן לפי סעיף 3 לחוק דיני עונשין (דרכי ענישה) [נוסח משולב] תש"ל-1970".
המסמך שלהלן מתבסס על מספר תנאים והוראות:

1. תנאי הכרחי לכתיבת תסקיר – פגישה אחת, לפחות, עם הנער והוריו.
2. תנאי הכרחי נוסף – קבלת מידע מגורמים נוספים, מחוץ למשפחה, כמפורט במקורות המידע. אם אין מידע, הדבר יוסבר בתסקיר.
3. בכתיבת הפרקים, יש להקפיד על כתיבת עובדות תחילה ולאחר מכן, התרשמות קצרה ותמציתית.
4. יש להתייחס לנושאים ספציפיים הקשורים לסוג העבירה (מין, אלימות, סמים, רכוש וכו').
5. יש להשתדל לכתוב את התסקיר ממוקד ותמציתי ככל האפשר, ללא חזרות על פרטים שכבר הוזכרו.
6. התסקיר ייכתב בגופן DAVID 12, רווח שורה וחצי, העמודים ימוספרו.
7. כאשר התסקיר הוא תסקיר משלים, הוא ייכתב ללא הטבלה המופיעה בפתחת התסקיר הראשוני.

3. ראשי הפרקים של התסקיר

1. טבלת המשפחה - תופיע בראש התסקיר, במתכונת הבאה, בהשמטת שמות

האחים.

קצין המבחן:	תאריך המשפט:	תחנת משטרה: תיק מס':	בית המשפט לנוער: תיק בימ"ש:
----------------	-----------------	-------------------------	--------------------------------

פרטים אישיים

משפחה:	פרטי:	ת.ז.:	האב:
תאריך לידה:	ארץ לידה:	שנת עליה:	
מס' שנות לימוד:	תעסוקה נוכחית:		
כתובת:	טלפון:		

משפחת הקטין

	שנת לידה	ארץ לידה	שנת עליה	מצב משפחתי	השכלה	תעסוקה
אב						
אם						

2. מקורות מידע

- פגישות – עם מי נפגש קצין המבחן, מתי, בציון תאריך, כמה פגישות נערכו (כולל פגישות עם אנשי מקצוע ושיחות טלפוניות) – כאשר מדובר

מדינת ישראל
משרד הרווחה
הנהלת שירות המבחן לנוער

בקשר ממושך, יש לציין את תדירות הקשר (למשל, אחת לשבוע בתקופה 1.1 – 1.7).

- זנחות – סוציאליים, פסיכולוגיים, פסיכיאטריים, חינוכיים, לימודיים ואחרים, יצוין מי כתב אותם ותאריך כתיבתם.
- כתב אישום – יש להתייחס רק לכתב האישום עליו נמצא הקטין אשם (כת"א מתוקן)
- ביקור בית – מתי נערך, מי נכחו בבית (אם נערך ביקור בית)
- מידע המתועד בתיק הקטין – תסקירים קודמים, חוות דעת וכד'

3. תיאור המשפחה

- מבנה המשפחה – הורים, מצבם המשפחתי, אחים
- מצב כלכלי – תעסוקת ההורים, האחים
- אירועים משפחתיים בולטים – גירושין, מחלה, מוות, עבריינות וכד', יש לפרט, לציין תאריכים
- מערכת היחסים בין בני המשפחה – דפוסי הורות, דרכי תקשורת, דרכי התמודדות עם קונפליקטים, גבולות במשפחה, אינטימיות, ביטויי כעס וחשיפה למין (סמים, אלימות וכד', ע"פ סוג העבירה)
- מערכות תמיכה וקשר עם הקהילה – מידת השימוש במשאבי הקהילה, מעורבות בחיי הקהילה
- התרשמות המבוססת על עובדות –

4. הקטין

- מקומו במשפחה – בכור, בן זקונים
- תיאור פיזי – אם הוא משמעותי ויש לו השלכות על מצב הקטין
- מצב בריאותי – טיפולים רפואיים בעבר ובהווה
- משברים וטראומות – דרכי התמודדות
- עיסוק ותפקוד – לימודים בעבר ובהווה, עבודה, שם ביה"ס, הכיתה, מקום העבודה
- התנהגויות אנטי-סוציאליות חריגות של הקטין – יש לפרט, כולל תאריכים
- קשרים עם שירותי רווחה ושירותים פסיכולוגיים – אבחונים בציון מועד ביצועם, התערבות טיפולית

- קשרים חברתיים
- שאיפות ותכניות לעתיד
- התרשמות המבוססת על העובדות

5. מעשה העבירה

- פידוט העבירה – במה הקטין נמצא אשם, מתי התרחשה העבירה, האם לקטין יש קשר לנפגע, מהות הקשר, גיל הנפגע, שותפים לעבירה והקשר ביניהם. כאשר מדובר בעבירת מין יש להתייחס לשלבי העבירה לפי המעגל (טריגר, טעויות חשיבה, תכנון, בחירת הקרבן, תחמוך ופיתוי, איך הופסקה העבירה, רגשות ומחשבות לפני, בזמן ואחרי ביצוע העבירה). יש להתייחס באופן דומה ומותאם לעבירות אלימות, סמים וכו'. יש להתייחס לפער בין תיאור הנפגע ובין תיאור הפוגע. תיאור זה צריך להיות ממוקד ועובדתי.

- עמדת הקטין כלפי העבירה
- שימוש במנגנוני הגנה – הכחשה, מינימיזציה, רציונליזציה, טעויות חשיבה
- רצון לתיקון הפגיעה – מידת הרצון לתקן וכיצד תתקן הפגיעה
- התייחסות המשפחה לעבירה - ההורים, האחים
- תגובות גורמים דלוונטיים לעבירה
- התנהגות מנוגדת לחוק שקדמה לעבירה הנוכחית – תיקים קודמים, צווים משפטיים, תיקים מתנהלים, מביידים.
- התרשמות המבוססת על העובדות

6. הקשר עם שירות המבחן לנוער

- הקטין מגיע ע"פ ההזמנות
- מהלך הקשר - אופי הקשר ותכניו
- הבעת רצון לקבלת עזרה
- השתתפות בבניית תכנית התערבות ע"פ הצדפים וביישומה
- התרשמות המבוססת על העובדות

7. סיכום והערכה

- אינטגרציה של החומר

- גורמי סיכוי – יכתבו לא במספרים, אלא באופן רציף. יש לציין רק גורמים שקיימים בפועל וניתן לבססם (פירוט הגורמים בדף עזר).
- גורמי סיכון - יכתבו לא במספרים, אלא באופן רציף. יש לציין רק גורמים שקיימים בפועל וניתן לבססם (פירוט הגורמים בדף עזר).
- צרכים - אישיים, משפחתיים, לימודיים, תעסוקתיים

8. המלצות ותוכנית טיפול

במתן ההמלצה יש להתייחס למכלול המענים הניתנים בשירות המבחן ולשילוב ביניהם: "צדק מאחורי", טיפול פרטני, סדנאות, קבוצות טיפוליות ע"פ נושאים, התנדבות, חונכים, פרויקטים בקהילה, סידור חוץ-ביתי וכד'.

- המטרות שרוצים להשיג באמצעות התכנית - פירוט המטרות, היעדים
- תכנית הטיפול – המסגרת, התדירות, האמצעים, לוי"ז לביצוע התכנית
- התלבטויות – התייחסות לאופציות אפשריות נוספות ונימוק מדוע נבחרו המלצות מסוימות ולא אחרות
- הצו המבוקש – פירוט הצו ע"פ סעיפי החוק, פרק הזמן המבוקש, נימוקים לבקשה
- בגוף התסקיר יצוין כי ההמלצות והתכנית נמסרו לקטין ולהוריו
- עמדת הנער ומשפחתו לגבי המלצות קצין המבחן ומידת מחויבותם לתכנית
- דרכי הפיקוח והמעקב על יישום התכנית

* תסקיר משלים בשלב גמר הדין - בראש התסקיר יצוין לאיזה תסקיר קודם הוא שייך ומתי נכתב התסקיר הקודם. התסקיר המשלים יעודכן ע"פ ראשי הפרקים הני"ל, באותם נושאים בהם נוצר שינוי מאז כתיבת התסקיר הקודם.